

a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetbe: 58 az Erdélyi Református Egyházkerületből, 34 a Királyhágómelléki Református Egyházkerületből, 18 a Magyar Unitárius Egyházból és 6 a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyházból. Az első évfolyamra összesen 22 diák nyert felvételt, ebből 18 református, 2 unitárius és 2 evangélikus hallgató.

A rektori beszédet követően sor került az elsőéves hallgatók ünnepélyes fogadalomtételére, amellyel a frissen felvett hallgatók teológushallgatóhoz méltó magatartásra és a szolgálatra való hűséges felkészülésre kötelezték el magukat.

Az ünnepélyt a *Gaudeamus igitur* kezdetű (eredeti címén *De brevitate vitae*) közismert diákdal tette színesebbé az intézet vegyes karának előadásában, majd az ünnepély zárásaként elénekelt himnusz után a megnyitó egyházi és világi meghívottjai állófogadáson vehettek részt.

Kató Szabolcs Ferencz

Raktori évnýtó beszéd (2024–2025-ös tanév)

Főtitizteletű Püspök Urak, Főgondnok Úr, Főjegyző Úr, Konzul Úr,
Rektorhelyettes Úr, Dékán Asszony!
Tisztelt akadémiái közösség!

Bevezetés

Tanévnyitó előadásomban Jókai Mórról, a „felekezet nélküli papról” fogok értekezni, aki egyik méltatója szerint „tele volt nevelő, felvilágosító, embermegváltó és erkölcsöket javító *lévita* szándékkal”.¹ Tudománynépszerűsítő értekezésem hármas célt követ: 1. felidézni Jókai alakját; 2. röviden felvillantani hősei teológiai és vallásos világképének sokszínűségét; 3. a tiszteletes ifjúságot rábeszélalni arra, hogy érdemes Jókait olvasni.

Életrajzi morzsák

Február 18-án lesz kétszáz esztendeje, hogy Komáromban megszületett Jókay József ügyvéd és Pulay Mária ötödik gyermeke, Móric. Az újszülöttet Csepy Mihály komáromi káplán keresztelte meg február 20-án a református egyház szertartása szerint.

Köztudott, hogy Jókai nem csak író volt, hanem politikus, festő, botanikus, természettudós és amatőr csillagász is. Tudománytörténeti szempontból sem elhanyagolható, hogy az 1850-ben megjelent, *A láthatatlan csillag* című, Afganisztánban játszódó elbeszélésében megjövendölte, hogy az Androméda-ködben egy

¹ Mezei József: A valóságteremtő. In: *Irodalomtörténeti Közlemények* 79. (1973/3), (287–296) 288.

„új csillag” fog születni. Ezt az új csillagot 1885-ben, tehát harmincöt évvel később fedezte fel egy magyar amatőr csillagász – *horribile dictu*: egy nő! A dicsőség, mint lenni szokott, egy osztrák csillagásznak jutott. A magyar és nemzetközi sajtó élénk érdeklődéssel követte a felfedezést, és a figyelem Jókaira irányult. Egy orosz író nő azt javasolta, hogy a csillagot Jókairól nevezzék el.²

Jókai református kollégiumokban alapozta meg természettudományi és csillagászati ismereteit. Itt keltették fel érdeklődését a tudományok iránt, s a természettudomány felfedezéseit egész életében érdeklődéssel követte. A kollégiumi neveltetése egy életre meghatározta munkásságát, és nem véletlen, hogy a kálvinista diákvilág olyan sokszor visszaköszön regényeiből. Feltételezem, hogy mindenki ismeri *A csittvári krónika* történetét. Ennél rokonszenvesebben aligha írtak a debreceni diákokról. Nem a Jókai hibája, hogy ma diákjaink valószínűleg félreértenék a debreceni Nagyerdőben „füveket kereső” deákok szándékát, s a „kondizó” papkisasszonyokkal sem tudnák, hogy mihez kezdjenek. A füveket keresők nem füveztek, hanem botanizáltak, s a kondizó papkisasszony nem „szálába” járt, hanem udvarolt a legátusnak.

Jókai és a vallások

Jókait érdekelte a vallások sokfélesége, s műveiben foglalkozott is ezekkel a témákkal. Az ókori kultúrák vallásos világa és a világ nagy vallásai felbukkannak regényeiben. A teljesség igénye nélkül és az elsőéves vallástörténet kurzushoz is kapcsolódva ajánlom olvasásra a *Párbaj Istennel* című elbeszélését. Ebben a hétéves háború vérengzéseit s a melldöngető magyar hadi virtust elítélendő, a vérszomjas Vitzilopocstli alakját, az azték mitológia főistenét jeleníti meg. Sorai ma is fájdalmasan aktuálisak:

„Van egy kegyetlen istenség: Mexicóban »Vitzliputzlinak« hitták, Európában: »tisztelt publicumnak«; aki szomjazza a véráldozatot és bosszúban telhetetlen, aki zúgolódik, ha ma csak négyszáz ember kiomlott vérét látja folyni, »milyen kevés! tegnap ugyanannyi tízezerét itta a föld!« aki fogat csikorít a kétszázezer gyávéra, amiért százezeret nem áldozott fel a nagy Teocatlí guláján: aki szomjan lesi, mikor omlik egyik félmillió ember a másik félmillió fejére?»⁴

² Ld. Zsoldos Endre: Kövesligethy Radó, Jókai Mór és az Androméda-köd. In: *Ponticus Hungaricus* IX. (2005/2). <https://penticulus.hu/rovatok/errata/zsoldos.html#gsc.tab=0> (2024. szept. 19.).

³ Értsd: *kondicionáló terem* (röviden: *kondizó*), vagyis a román *sală de condiționare*, amelyet röviden *sală*-ként használnak, a *szála*, pedig ennek jövevényszava Erdélyben.

⁴ Jókai Mór: *Párbaj Istennel*. (Regényes korrajz.) In: uő: *Párbaj Istennel. Az utolsó kacaj*. Olcsó Jókai 13. sz. Révay-kiadás [1911], (4–60) 15–16.

A muszlim világról és szokásaikról tucatnyi helyen ír, gondoljunk a *Janicsárok végnapjaira* vagy az öregkori *Aki a szívét a homlokán hordja* című regényére. Elbeszéléseiben feltűnnek a zsidók is, a *Szeretve mind a vérpadig* címűben a bécsi zsidók 1670-ben történt elűzését beszéli el, *A kőszívű ember fiaiban* a zsidó Salamon talpig becsületes zsibáros mondja ki, „hogy becsületes embernek lenni a legjobb üzlet”. Nem maradnak ki Jókai regényeiből a hinduk és buddhisták sem. *A mi lengyelünk* című regényében a főhős kiváló expozét tart a buddhizmusról.

Jókai és a felekezetek

Gazdag életművében rendre felvonulnak a magyarországi felekezetek képviselői: katolikusok, evangélikusok, reformátusok, unitáriusok, zsidók, nazarénusok, szombatosok. De fel-feltűnnek a szkizmatikusok, unitusok, szociniánusok, manicheusok, és a sort még ki lehet egészíteni. „Szereplői között 25 jogi, 14 teológiai, 6 tanári, 5 mérnöki, 3 orvosi, 6 katonai, 5 egyéb egyetemi végzettségű, s tizenhárom művészi hivatással bír.”⁵ Legnagyobb szenvedéllyel a saját felekezetéről és az unitáriusokról ír. A református istentiszteletet és a fennkölt zsoltáréneklést így írja le *A kiskirályokban*:

„Nagyszerű az a kálvinista zsoltáréneklés a gyülekezetben; jellemzi magát az egész hitelt. Azok a fennkölt dalok, amiknek szerzője egy szent volt, egy király és egy költő egy személyben, akit az egy Isten (még akkor csak egy kis népfajnak ura) csoda módon felemelt a pásztorhalomról a trónra; – soha senki nem fog azokhoz hasonló énekeket szerezni, nem is teheti más, mint ő, aki színről színre látta a Jehovát, a maga népe előtt járva! S mikor ezeket az őszintén nyilatkozó zsolozsmákat rázendíti egy éppen olyan őszinte szívű, keleti eredetű nép, aki szeret a maga Istenével közvetlen beszélni: »Kiáltásom halld meg, Isten! Vedd füledben az én könyörgésemet! Mert én szívem nagy ínségből, Messze földről, Kiáltja fölségedet!«”⁶

Olyan ez, hogy szinte visszhangzik rá az égboltozat, ahonnan a Kherubim és Szerafim serege felelget rá vissza. Nem félig nyitott szájjal, nem lesunt fővel, aggóskodva, de tele szívvel és tüdővel bocsátja neki a hangját minden ember; s a koldus rekedt hangja, az obsitos katona recsegése összevegyül a nagy urak és úrasszonyok énekével, s mindenkinék megkönnyebbül szíve-lelke utána.”⁷

⁵ Szála Erzsébet: A mérnökség és a természettudományok megjelenítése a romantikus magyar irodalomban – Jókai művei alapján. In: *A mérnök, a természettudós és az orvos szerepe a társadalomban (az 1995. évi ankét anyaga). Tanulmányok a természettudományok, a technika és az orvoslás történetéből = Studies into the History of Science, Technology and Medicine*. Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége Tudomány- és Technikatörténeti Bizottsága, Budapest, 33–37. (REAL-EOD) <https://doi.org/10.23716/TTO.03.1996.07> (2024. szept. 19.).

⁶ 61. zsoltár.

⁷ Jókai Mór: A kiskirályok. In: *Magyar Elektronikus Könyvtár 2.1.* <https://mek.oszk.hu/00800/00803/html/jokai34.htm> (2024. szept. 19.).

Jókai és az unitáriusok

Közismert, hogy Jókai 1877-ben megjelent *Egy az Isten* című regényét az unitáriusokra szabta. A torockói holdsziget az elvesztett Éden metaforája, miként a Senki szigete az *Aranyemberben*, vagy Delejország a *Fekete gyémántokban*. Nem fogok az unitáriusokról írott regényről beszélni, csak annyit jegyzek meg: nem véletlen, hogy a budapesti unitárius eklézsia éppen akkor alakult, amikor Jókai az egyistenhívókról írt regényt.

Jókai racionális és liberális kálvinizmus, teológiai világnézete és istenképe nagyon közel állt a 19. századi unitárius teológiához. A következőkben regényeiből és elbeszéléseiből azokat a részeket emelem ki, amelyek teológiai liberalizmusát domborítják ki.

Kezdjük a *Bálványosvár* című regényével.⁸ A cselekmény a 13. századi Erdélyben játszódik. A keresztyének mellett ott élnek a pogány magyarok; az ő viszályaikról és kibéküléseikről szól a regény. A végkifejlet a nagy nemzeti megbékélésben csúcsosodik ki: a pogány magyarok beolvadnak a keresztyénségbe. Az író által bemutatott keresztyénség azonban mintha nem lenne lényeges. Annak minden eleme megvan a pogányok vallásában. A főhős, a pogány Szilamér megkeresztelkedik szerelme, Mike Imola kedvéért, és azért, mert Krisztust „derék embernek” tartja. A regény végéről idézem ezt a jelenetet:

„– No, nem bánom, én is odahajtom a fejemet a víz alá. Elfogadom mennyei vezéremül a Jézus Krisztust, mert derék ember volt.

– Isten! Isten! édes fiam – igazíták őt helyre az esperes is, meg Sára asszony is.

– No, hát annyival derekabb ember volt, hogy úgy vitte a földi életét, hogy istenné lett. Megismertem az útját, megszerettem: követem.”⁹

Hasonló párbeszédnek vagyunk tanúi az *Egy az Isten* című regényben Manassé és Gábor között, amikor Manassé kijelenti, hogy ő Istent imádja és Krisztust követi. De felidézhetjük *A kis királyokból* Tanussy Emánuel párbeszédét a kálvinista papokkal, amikor arról beszél, hogy nem hitetlen, imádja Istent és hisz Krisztusban. Ez a dogmák fölött álló, a teológiával nem sokat törődő, az etikát és racionalitást előtérbe helyező vallásos világnézet nagyon kedvelt volt a 19. században, unitárius körökben legalábbis.

De Jókait nemcsak ezért szeretik az unitáriusok, hanem azért a szoteriológiáért is, amelyet hősei Berend Iván bányamérnök vagy Tatrangi Dávid székely szombatos ezermester képvisel. *A fekete gyémántokban* Berend Iván „megváltó hé-

⁸ Margócsy István: Bálványosvár – avagy Jókai és a vallás. In: *Tiszatáj* 68. (2014/5) 62–74.

⁹ Jókai Mór: *Bálványosvár*. OSZK Magyar Elektronikus Könyvtár – Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó, Szentendre 2006, 134. OSZK – Digitális Könyvtár 0.10. <https://oszkdk.oszk.hu/storage/00/00/03/85/dd/1/balvanyosvar.pdf> (2024. szept. 19.).

roszként” győzi le az aktuális Sátánt, a nemzetközi pénzügyi maffiát, és „visszavarázsolja az elveszett paradicsomot” Magyarországra.¹⁰ Az 1951-ben játszódó *A jövő század regényében* a székely szombatos Tatrangi Dávid győzi le a Gonoszt megtestesítő, az amerikaiaktól is segített kommunista oroszokat. A különleges tehetségekkel megáldott ember saját megváltásának munkása, az erkölcs fölötte áll a dogmáknak, a vallás nem fölösleges, de a tudomány segít eligazodni a világban. Ez a világ testesül meg a *Fekete gyémántok* Delejországában. Ennek az országnak a lakói fölötte állnak minden tételes vallásnak:

„[...] nem »hiszik«, hogy van Isten, van lélek, van túlvilág, van örök élet; ők »tudják« már, hogy van! Kell-e ott erényt, szorgalmat, hűséget, jóságot »prédikálni«? Nem. Az éjszark alatt nincsen pap. De hiszen maga a föld teszi nekik könnyűvé az eget megérdemelni. Ameddig a delej befolyása elhat, csodaerővel száll az meg nemcsak eget és földet, de mindent, ami a kettő közt lakik. Az ember szíve alája van vetve annak.”¹¹

A regényt újraolvasva akaratlanul is az unitárius káté némely kérdés-felelete jutott eszembe. Természetesen nem Jókaitól inspirálódott Ferencz József, a káté szerzője. Mindketten a 19. századi liberális protestantizmus szellemében alkottak. Idézek a *Fekete gyémántokból*: „A teremtésnek örök törvényei vannak, amik ellen magának a teremtető erőnek sem szabad véteni.” Az unitárius káté 37. és 41. kérdés-felelete hasonló: „Isten mindent megtehet, amit akar, de törvényeivel ellenkezőt nem cselekszik.” Illetve: „Isten törvényei tökéletes és örökkévaló törvények.”

A mi lengyelünk című regényében Jókai hőse így nyilatkozik a vallásokról:

„Én minden vallást jónak tartok, csak a követői legyenek jók. A nagy hitalapítók bizonyára mindannyian jó törvényeket adtak a maguk népének: Mózes, Jézus, Mohamed, Konfucse, Sakjamuni. Csak megtartsák azokat a törvényeket.”¹²

Az unitárius káté 6. kérdés-feleletében pedig ez van:

„Tisztább valláshoz úgy jutottunk, hogy Isten küldött felvilágosult, bölcs valláserkölcsei tanítókat, akik az értelemmel megegyezőbb, tisztább vallásos meggyőződésre vezettek.”

„Isten küldötteit profétáknak, apostoloknak vagy vallásalapítóknak nevezzük.

¹⁰ Szörényi László: „Undorít már a hősköltemény.” Jókai és a jövő századok regénye. In: *Ponticus Hungaricus* XIX. (2015/10). <https://www.ponticus.hu/rovatok/hidverok/szorenyi-jokai-es-a-jovo-szazadok.html#gsc.tab=0> (2024. szept. 19.).

¹¹ Jókai Mór: *Fekete gyémántok*. In: *Magyar Elektronikus Könyvtár 2.1.* <https://mek.oszk.hu/00800/00813/html/jokai17.htm> (2024. szept. 19.).

¹² Jókai Mór: *A mi lengyelünk*. In: *Arcanum*. <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Jokai-jokai-mor-osszes-muvei-1/a-mi-lengyelunk-1AFEE/negyedik-szakasz-1BD99/8-buddhistak-magyarorszagon-1C044/> (2024. szept. 19.).

A történelem folyamán Istennek ilyen küldöttei voltak: Zoroaszter a perzsáknál, Konfucius a kínaiaknál, Mózes és a próféták a zsidóknál, Buddha a hinduknál, Mohamed az araboknál.”¹³

Jókai hőseinek Istene természetfeletti létező, transzcendens valóság, aki fölötté áll a dogmáknak és egyházaknak, teológiai felfogásuk a deizmust és panteizmust juttatják eszünkbe.

Az *Aranyemberben* Teréza vallása közelebb áll a természetvalláshoz, mint a kereszténységhez. A pénzt és hatalmat szerető, papi hivatalához méltatlan Sándorovics főesperesnek a feltámadást és a mennyországot firtató kérdésére így válaszolt:

„Hiszed-e a feltámadást? Hiszed-e a mennyországot?”

„Nem hiszem. Nem is kívánom. Nem akarok újra élni. Akarok csendesen aludni a falevél alatt. Porrá fogok válni, s a fa gyökere fölszítja poromat, lesz belőlem falevél; más életet nem óhajtok. A zöld fa ereiben akarok élni, melyet magam ültettem. Nem is hiszek olyan kegyetlen Istent, aki nyomorult teremtményeit még az életen túl is szenvedni parancsolja. Az én Istenem kegyelmes úr, aki a halálban fűnek, fának, embernek pihenést ad.”¹⁴

Unitárius temetési szertartásokon évtizedekig idézték Jenőy Kálmán Tóth Erzsike intézett búcsúszavait az *És mégis mozog a föld* című regényében:

„Ami bennem lélek, veletek megy. Ott fog köztetek lenni mindig. Megtalálsz virágaid között, mikor elhervadnak; megtalálsz a falevélben, mikor lehull; meghalasz az esti harangszóban, mikor elenyészik, s mikor megemlékezel rólam, mindig arccal szemközt fogok veled állani.”¹⁵

Ez a szemlélet és örökélet-hit változatlan népszerűségnek örvend ma is.

Jókai hősei életében a vallási különbségek a szerelemben és a hazaszeretetben oldódnak fel. A ceremóniáknak nem sok hasznuk van, lett légyen az a házasság megáldása vagy kereszttség. Baradlay Richárddal ki is mondatja az esküvői szertartás kapcsán: „Elhiszem, hogy a házasságot az Úr Isten szerette, hanem hogy a ceremóniákat az ördög csinálta hozzá, az bizonyos.”¹⁶ A *kiskirályokban* Tanussy Emmánuel a természetben, egy fűzfa alatt köt házasságot Lizandrával, s az őket összeadó Mántay Móríczt mérnök, elcsapott „pap”, a helybéli munkásokból alakít eklézsiát és presbitériumot, és templommá szentel egy vén fűzfát:

¹³ *Unitárius Káté*. Írta: Ferencz József. 21. Átdolgozott Kiadás. Erdélyi Unitárius Egyház. In: *Magyar Unitárius Egyház/Alapiratok/ Káté*. <https://unitarius.org/kate/> (2024. szept. 19.).

¹⁴ Jókai Mór: *Az Aranyember*. In: *Magyar Elektronikus Könyvtár 2.1.* <https://mek.oszk.hu/00700/00798/html/jokai39.htm> (2024. szept. 19.).

¹⁵ Jókai Mór: *És mégis mozog a föld*. In: *Magyar Elektronikus Könyvtár 2.1.* <https://mek.oszk.hu/00800/00831/html/jokai44.htm> (2024. szept. 19.).

¹⁶ Margócsy István: *i. m.* 64.

„Hát van ennél a felséges nagy fűzfánál különb templom a kerek világon, akit az Úristen saját keze növelt a maga dicsőségére, beboltozott hatalmasabb tetővel, mint a Szent Péter bazilikájának kupolája. Kápolnát nyitott benne, s azt megvilágítá csoda szent fényével, s ideszállítá rá, kik őt magasztalják: az ég szárnyasait; hát nincs-e nekünk templomunk?”¹⁷

A muzulmán Tímea megkeresztelkedik az *Aranyemberben*, de nem érti és nem is érdekli a felekezetek közötti különbség.

Összegzés

Jókai hősei számára a vallás a társadalmi harmónia és az emberi kapcsolatok egyik kulcsa. Hősei az elveszett paradicsomot próbálják visszaszerezni, de ez csak egy-egy szigeten, a világtól elzárva lehetséges, ott, ahol a természet, az erkölcs és gondviselés örök törvényei uralkodnak. Jókai regényei és elbeszélései rendkívül összetett vallási világképet tárnak elénk.

Jókai személyes vallásosságáról nagyon keveset tudunk. Saját nyilatkozata szerint „egyfajta régimódi protestáns”; kálvinista, régi puritán, természetből, meggyőződésből, szabadelvűségből”.¹⁸

A 2024–2025-ös tanév I. évfolyama és felelős tanáruk (a női hallgatók között középen)

¹⁷ Jókai Mór: A kiskirályok. In: *Magyar Elektronikus Könyvtár 2.1.* <https://mek.oszk.hu/00800/00803/html/jokai40.htm> (2024. szept. 19.).

¹⁸ Margócsy István: *i. m.* 73.

Tiszteletes ifjúság! Meggyőződésemm, hogy érdemes elolvasni Jókai Mór műveit, újra felfedezni hőseit és utópisztikus szigeteit. Befejezésül *A látható Isten* című esszéjéből idézem a következőket:

„Nincs olyan nagy és nincs olyan kicsiny, ahol őt ne látnám. S nem félek kimondani, hogy a nagy és kicsiny között, aki középen áll, az az ember. Nem a csillagos ég, az ember az istenség tanúja. A nap csak eszköz, a föld a cél, bárha ez forog is amaz körül; s a mindenség közepe nem a Szíriusz, hanem az emberi szív, mely megtelt Istennel!”¹⁹

* * *

Tisztelt akadémiai közösség!

A 2024–2025-ös tanévre a júliusi és szeptemberi felvételi vizsga után 9 erdélyi, 9 királyhágómelléki református, 2 evangélikus és 2 unitárius, összesen 22 hallgató nyert felvételt és iratkozott be az első évre; 16 férfi és 6 nő. A második évfolyamra 24-en, a harmadik évfolyamra 20-an, a negyedik évfolyamra 10-en, az ötödik évfolyamra 13-an, a hatodik évfolyamra 27-en iratkoztak be.

Hallgatóink létszáma az alapképzésen 76, a magiszterképzésen 40; összesen 116 hallgató. A fenntartó egyházkerületek és egyházak szerint a hallgatók megoszlása a következő: az Erdélyi Református Egyházkerületből (EREK) 58, a Királyhágómelléki Református Egyházkerületből (KREK) 34, a Magyar Unitárius Egyházból (MUE) 18, a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyházból (RELE) pedig 6 hallgatónk van. Százalékarányban: EREK 50%, KREK 29%, MUE 15%, RELE 6%. Nemek szerinti megoszlás százalékban: 33% nő, 67% százalék férfi. Az elmúlt évhez viszonyítva 3%-kal csökkent a férfi és ugyanannyival növekedett a nőhallgatók száma. A IV. és V. évfolyam létszáma különösképpen elgondolkodtató.

A tanári karban nem voltak változások

Benkő Tímea tanárnő ebben a tanévben sabbat évre ment, helyettesítéséről gondoskodunk. A rendes és ideiglenes megbízatású tanárok mellett társult oktatók, óraadók segítik nevelői és oktatói munkánkat.

Isten hozta vissza mindannyiukat intézetünkbe, és kívánom, hogy áldás kísérje közös munkánkat.

A tanévvél kapcsolatos adatok, tudnivalók

Az előttünk álló akadémiai év munka- és tanrendje az intézet honlapján érhető el. A kollegák és a tiszteletes ifjúság figyelmébe ajánlom.

¹⁹ Jókai Mór: *A látható Isten*. In: *Arcanum*. <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Jokai-jokai-mor-osszes-muvei-1/eletembol-37C73/a-lathato-isten-37C75/> (2024. szept. 19.).

Tennivalók

Ebben a tanévben számítunk a minőségellenőrző bizottság látogatására. Az új metodológia az elmúlt hetekben jelent meg. Bízom benne, hogy az új előírások alapján idejében elkészülünk a szükséges dokumentációval. Azt is őszintén remélem, hogy a 2024–2025-ös tanévben, ha ideiglenes jelleggel is, de sikerül akkreditálni doktori iskolánkat. Ebben a munkában számítok minden kolléga segítségére.

Megköszönve fenntartóink anyagi és erkölcsi támogatását, a továbbiakban is szíves figyelmükbe és jóindulatukba ajánljuk intézetünket.

Isten áldását kérve intézetünkre és fenntartó egyházainkra a 2024–2025-ös tanévet megnyitom.

Kovács Sándor

Beszámoló a Kárpát-medencei református teológushallgatók konferenciájáról

„Örömmel szolgálni...” – ezzel a mottóval szervezte meg a Debreceni Református Hittudományi Egyetem Hallgatói Önkormányzata a Kárpát-medencei protestáns teológushallgatók találkozóját 2024. október 18–20. között. Az eseményen több mint hetven vendéghallgató vett részt. Képviseltették magukat

A teológushallgatók konferenciájának kolozsvári résztvevői